

# Psychopatologia Moduł I, II,III, IV - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Psychopatologia Moduł I, II,III, IV      |
| Kod przedmiotu      | 12.2-WP-PSChM-PpatM                      |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a> |
| Kierunek            | Psychologia                              |
| Profil              | ogólnoakademicki                         |
| Rodzaj studiów      | jednolite magisterskie                   |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2018/2019                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                       |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 8                                                                                     |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 12                                                                                    |
| Występuje w specjalnościach     | Psychologia kliniczna                                                                 |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                           |
| Język nauczania                 | polski                                                                                |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 30                                      | 2                                      | 18                                         | 1,2                                       | Egzamin             |
| Ćwiczenia   | 60                                      | 4                                      | 36                                         | 2,4                                       | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

1. Uważliwienie na problemy osób cierpiących z powodu zaburzeń będących przedmiotem zainteresowania psychopatologii.
2. Wyposażenie studentów w wiedzę na temat zasad udzielania wsparcia osobom cierpiącym na zaburzenia psychiczne.
3. Dostarczenie wiedzy o zdrowiu i zaburzeniach psychicznych, która znajduje zastosowanie w praktyce klinicznej.
4. Rozwinięcie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu psychopatologii do różnicowania zdrowia od zaburzeń psychicznych.
5. Dostarczenie wiedzy o objawach i warunkach koniecznych do rozpoznawania zaburzeń psychicznych w dzieciństwie, adolescencji i dorosłości.
6. Kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy z zakresu psychopatologii w różnych dziedzinach psychologii.
7. Kształtowanie umiejętności wyjaśniania zjawisk z zakresu psychopatologii przy pomocy wiedzy z różnych dziedzin psychologii.
8. Kształtowanie umiejętności krytycznego stosowania koncepcji o różnych rodowodach teoretycznych.

## Wymagania wstępne

Student powinien posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje wynikające z zaliczenia podstawowych przedmiotów obligatoryjnych obejmujących wprowadzenie do psychologii, psychologię procesów poznawczych, emocji, motywacji i osobowości oraz wprowadzenie do psychologii klinicznej i diagnozę psychologiczną

## Zakres tematyczny

### Wykłady

1. Koncepcje normy i patologii a klasyfikacje zaburzeń psychicznych. Wskaźniki zaburzeń. Psychologia kliniczna, psychiatria a psychopatologia – wzajemne zależności. Epidemiologia zaburzeń. Społeczno – kulturowy kontekst kształtowania normy i patologii.
2. Biologiczne modele i koncepcje zaburzeń psychicznych.
3. Przyczyny powstawania zaburzeń psychicznych – paradygmaty psychopatologii.
4. Psychopatologia ogólna: zaburzenia prostych i złożonych czynności psychicznych. Klasyfikacje i objawy zaburzeń procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych. Zaburzenia świadomości i orientacji. Wprowadzenie pojęć „symptom”, „zespół”.
5. Podstawy kryteria klasyfikacji zaburzeń psychicznych w systemach klasyfikacyjnych ICD-10, DSM-IV i DSM-V,
6. Postępowanie diagnostyczne i modele diagnozy w psychopatologii.
7. Wprowadzenie do psychopatologii szczegółowej: omówienie wybranych zaburzeń psychicznych

Ćwiczenia: Moduł I – Psychologia zaburzeń osobowości

- 1. Wprowadzenie do problematyki zaburzeń osobowości: osobowość normalna i zaburzona, klasyfikacja zaburzeń osobowości, rozpowszechnienie zaburzeń, modele diagnozy
- 2. Zaburzenia osobowości w paradygmacie poznawczym, psychodynamicznym i integracyjnym.
- 3. Szczegółowe zaburzenia osobowości: obraz kliniczny, problemy diagnostyczne i współzachorowalność, koncepcje wyjaśniające
- 4. Zaburzenia osobowości w okresie dojrzewania.

Ćwiczenia: Moduł II – Psychologia zaburzeń afektywnych i lękowych

- 1. Zaburzenia afektywne: kryteria diagnostyczne i obraz kliniczny depresji, epizodu maniakalnego i zaburzeń afektywnych dwubiegunowych.
- 2. Zaburzenia afektywne: modele i koncepcje genezy i mechanizmu zaburzeń afektywnych.
- 3. Zaburzenia afektywne: leczenie i psychoterapia
- 4. Zaburzenia lękowe: wprowadzenie, lęk i strach jako zachowania adaptacyjne i dezadaptacyjne
- 5. Zaburzenia lękowe: modele i koncepcje genezy i mechanizmu zaburzeń lękowych
- 6. Zaburzenia lękowe: leczenie i psychoterapia

Ćwiczenia: Moduł III – Psychologia zaburzeń psychotycznych i innych

- 1. Schizofrenia: obraz kliniczny i kryteria diagnostyczne, postaci schizofrenii
- 2. Modele i koncepcje zaburzeń schizofrenicznych. Leczenie i rehabilitacja w schizofrenii.
- 3. Zaburzenia dysocjacyjne i zespoły zaburzeń pod postacią somatyczną
- 4. Zaburzenia odżywiania się i snu

Ćwiczenia: Moduł IV – Psychologia uzależnień

- 1. Wprowadzenie do problematyki uzależnień: uzależnienia substancjalne i niesubstancjalne.
- 2. Szkodliwe używanie i uzależnienie od alkoholu: klasyfikacja zaburzeń, typologie alkoholizmu, diagnoza
- 3. Modele genetyczne i koncepcje psychologiczne wyjaśniające zaburzenia związane z używaniem alkoholu
- 4. Uzależnienie i współuzależnienie: rodzina i małżeństwo z problemem alkoholowym – problemy psychologiczne
- 5. Modele i programy terapii osoby uzależnionej i członków jej rodziny.
- 6. Inne uzależnienia substancjalne: narkotyki, leki.
- 7. Uzależnienia behawioralne: istota zjawiska, problemy diagnozy klinicznej, klasyfikacja i typologia, obraz kliniczny, pomoc psychologiczna

Metody kształcenia

Wykłady, dyskusja, praca w grupach, praca z podręcznikiem, prezentacje multimedialne, studium przypadku, analiza indywidualnych przypadków klinicznych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                               | Symbole efektów                                                                                                         | Metody weryfikacji                                                                                                                     | Forma zajęć                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Ma rozszerzoną wiedzę na temat psychopatologii i klasyfikacji zaburzeń psychicznych i ich uwarunkowań<br>Posiada wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych teorii powstawania zaburzeń u człowieka | <ul style="list-style-type: none"><li>• K_W01</li><li>• K_W02</li><li>• K_W05</li><li>• K_W08</li><li>• K_W09</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>• kolokwium</li><li>• praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wykład</li><li>• Ćwiczenia</li></ul> |
| Ma pogłębioną samoświadomość zawodową w zakresie możliwości i ograniczeń, wykorzystując ją dla celów zawodowego i indywidualnego rozwoju                                                                  | <ul style="list-style-type: none"><li>• K_K02</li></ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>• praca pisemna</li></ul>                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ćwiczenia</li></ul>                  |

| Opis efektu                                                                                                                                                                                    | Symbole efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|-------------|
| Integruje informacje z zakresu różnych dyscyplin na temat prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka. Dokonuje krytycznej analizy zjawisk społecznych z perspektywy jednostki i grupy | • K_U01         | • praca pisemna    | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Wykłady: egzamin pisemny. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest uzyskanie co najmniej 70% poprawnych odpowiedzi. Kolokwium składa się z kilku pytań ocenianych według następujących kryteriów: bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi, wykazując jednocześnie własne przemyślenia i oceny dobry – odpowiedź zasadniczo poprawna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem terminologii, brak błędów merytorycznych, nie wyczerpuje zagadnienia w sposób bardzo dobry, dostateczny – student zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, występują nieliczne błędy merytoryczne niedostateczny-brak odpowiedzi na większość pytań, braki w wiadomościach koniecznych, błędy merytoryczne. Ćwiczenia: każdy moduł kończy się zaliczeniem z oceną. Podstawą wystawienia ocen z poszczególnych modułów jest kolokwium, ocena prezentacji i/lub pracy pisemnej, aktywność na zajęciach. Ocena z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną ocen z poszczególnych modułów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Na ocenę końcową składa się średnia z oceny z ćwiczeń i egzaminu. Warunkiem zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń i wykładów.

## Literatura podstawowa

1. Cierpiałkowska, L. (2007) *Psychopatologia*. Warszawa: Scholar.
2. Cierpiałkowska, L. Sęk H.red. (2016). *Psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN
3. Cierpiałkowska L. Soroko E. red. (2014). *Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej*. Wydawnictwo Naukowe UAM.
4. Cierpiałkowska L. Ziarko M. (2010). *Psychologia uzależnień. Alkoholizm*. WAiP.
5. Grzegorzewska I. Cierpiałkowska L. (2018). *Uzależnienia behawioralne*. PWN
6. Leonard K., Blane, H. (2003). *Picie i alkoholizm w świetle teorii psychologicznych*. PARPA.

## Literatura uzupełniająca

1. Birchwood, M., Jackson, C. (2004) *Schizofrenia*: Gdańsk GWP.
2. Chlewiński, Z., Grzywa, A. (1992) *Urojeniowa wizja świata*. Warszawa: Wiedza Powszechna.
3. Cierpiałkowska, L. Grzegorzewska I. (2016). Dzieci alkoholików w perspektywie rozwojowej i klinicznej.
4. Dyduch, Grzywa, A. (2009). Stygmatyzacja i czynniki ją warunkujące na przykładzie stygmatyzacji związanej z chorobą psychiczną. *Polski Merkuriusz Lekarski*, 2009, XXVI, 153, 263-267
5. Gazzaniga, M.S. (2013). *Istota człowieczeństwa. Co sprawia, że jesteśmy wyjątkowi*. Sopot: Smak Słowa.
6. Hammen, C. (2004) *Depresja*. Gdańsk: GWP.
7. Kantorska-Janiec, M., Kiejna, A., Świątkiewicz, G., Zagdańska, M. (2009) Epidemiologia zaburzeń psychicznych –dotychczasowe doświadczenia. *Psychiatria Polska*, XLIII, 375–385.
8. Kępiński, A. (1981). *Schizofrenia*. Warszawa: PZWL.
9. Johnson V. (1987). *Od jutra nie piję*. SPP.
10. Leiblum, S.R., Rosen, R.C. (2005) *Terapia zaburzeń seksualnych*. Gdańsk: GWP. .
11. Meyer, R. (2003). *Psychopatologia*. Gdańsk: GWP.
12. Rachman, S. (2005). *Zaburzenia lękowe*. Gdańsk: GWP.
13. Reinecke, M., A., Clark, D.A. red. (2005) *Psychoterapia poznawcza w teorii i praktyce*. Gdańsk: GWP.
14. Rowan, J., Cooper, M. (2008) *Jekyll i Hyde. Wielorakie Ja we współczesnym świecie*. Gdańsk: GWP.
15. Sacks, O. (2008). Mężczyzna, który pomylił swoją żonę z kapeluszem. Poznań: Zysk i S-ka.
16. Sacks, O. (2008). Antropolog na Marsie. Poznań: Zysk i S-ka.
17. Sęk, H. (red.) (2005) *Psychologia kliniczna*. Tom 1-2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
18. Trzebińska, E., Grabińska, A. (2009) Przeżywanie uczuć w zaburzeniach osobowości. W: E. Trzebińska (red.) *Szaleństwo bez utraty rozumu (144-171)*. Z badań nad zaburzeniami osobowości. Warszawa; ACADEMICA.
19. Carson. Butcher Mineka (2003). *Psychologia zaburzeń*. GWP. Gdańsk
20. Stirling, Hellewell. *Psychopatologia*. GWP, Gdańsk, 2005.
- 21.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2018 20:16)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ